

Ohje potilaalle, jolla on todettu ESBL

Mikä on ESBL?

Sinulta otetussa bakteerinäytteestä on löytynyt ESBL (extended spectrum betalactamase) -bakteeri. ESBL- bakteeri on kehittänyt vastustuskyvyn tavanomaisten infektioiden hoidossa käytetyille antibiooteille. ESBL – ominaisuutta tavataan erityisesti ihmisen suoliston normaalin bakteerikasvuston bakteereilla.. Se aiheuttaa harvoin tauteja, mutta se voi aiheuttaa tulehduksen silloin, kun elimistön vastustuskyky on alentunut. Yleisin infektio on virtsatieinfektio. Muita infektioita ovat erilaiset vatsanalueen infektiot. Antibiooteille vastustuskykyisen bakteerin, kuten ESBL:n aiheuttaman tulehduksen hoitoon on käytettävissä vähän tehokkaita lääkkeitä. Siksi sen leviäminen sairaaloissa ja muissa terveydenhuollon yksiköissä on estettävä. ESBL - kantaja on henkilö, jonka bakteerinäytteestä on löytynyt ESBL - bakteeri.

Miten ESBL tarttuu?

ESBL tarttuu kosketustartuntana. Se ei leviä ilman välityksellä. ESBL - bakteeritartunnan voi saada esim. ulkomailla sairaalahoidossa maissa, joissa ESBL - bakteerit ovat yleisiä. Käsihuuhteen käyttö on paras keino välttää bakteereiden leviämistä sairaaloissa. Tartunnan voi saada saastuneen ruuan ja juoman välityksellä ulkomaanmatkalla, mutta myös kotimaassa. Terveiden ihmisten riski saada tartunta on pieni. Teillä todettu ESBL ei lisää perheenjäsentenne riskiä saada infektio.

Miten ESBL – bakteerien tartuntoja voidaan ehkäistä?

Leviämisen ehkäisemiseksi sinua hoidetaan aina sairaalassa yhden hengen huoneessa tai yhdessä sellaisen potilaan kanssa, jolla on jo todettu sama bakteeri. Henkilökunta käyttää suojakäsineitä ja suojatakveja tutkimus- ja hoitotoimenpiteiden yhteydessä, tarvittaessa myös suu-nenäsuojusta. Pyydämme sinua desinfioimaan kädet käsihuuhteella potilashuoneeseen tullessasi ja sieltä poistuessasi sekä ennen ruokailua. WC-käynnin jälkeen kädet pestään ja kuivataan huolellisesti, jonka jälkeen kädet desinfioidaan käsihuuhteella. Vierailijoiden on tärkeää käyttää käsihuuhdetta sekä potilashuoneeseen tullessa että sieltä poistuttaessa. On suotavaa, että vältät liikkumista vuodeosaston yleisissä tiloissa. ESBL – kantajuus ei vaikuta hoidon laatuun eikä se viivästytä hoitoa. ESBL - kantajuus ei aiheuta kotona minkäänlaisia varotoimia; hyvästä käsihygieniasta (käsien saippuapesu) huolehtiminen riittää.

Kenelle kerron ESBL – kantajuudesta?

Kerro ESBL - kantajuudesta, kun asioit sairaaloissa tai muissa terveydenhoitoalan yksiköissä (esimerkiksi hammaslääkäri, kotisairaanhoido, fysioterapia). ESBL - kantajuudesta kertominen lääkärikäynneillä on tärkeää, jos sinulle määrätään antibioottihoito. Kantajuus ei vaikuta normaaliin elämään millään lailla ja siitä ei tarvitse kertoa työpaikalla, koulussa, päiväkodissa, harrastuksissa tai missään muuallakaan terveydenhuollon ulkopuolella.

Lapin sairaanhoidopiirin infektio – sairaalahygieniayksikkö ylläpitää tartuntatautilain velvoittamaa kantajarekisteriä, johon merkitään vastustuskykyisten bakteerien kantajat. Rekisteristä välittyy riskitietomerkinä sairauskertomukseen. Tämän avulla terveydenhuollon henkilöstölle välittyy tieto kantajuudestanne kun tulette sairaalahoitoon. Rekisteristä annetaan lain mukaan kantajuustieto myös oman kuntanne terveyskeskukseen.

Kuinka kauan ESBL - kantajuus kestää?

Ei tiedetä tarkkaan, kuinka kauan ESBL - bakteeri säilyy ihmisen elimistössä ja se voi hävitä kantajaltaan ilman mitään hoitoa. Jos kantajuuden toteamisesta on kulunut yli vuosi ja sinä et ole tarvinnut useita antibioottihoitoja, eikä sinulla ole vastustuskykyä heikentäviä sairauksia ja lääkityksiä, niin kantajuustieto voidaan poistaa, mikäli näytteissä ei enää todeta ESBL – bakteeria. Tästä päättävät aina tapauskohtaisesti hygieniahoitaja ja infektiolääkäri. Tarvittaessa voit kysyä lisätietoja hygieniahoitajilta: p.040 – 730 3361, 040 – 354 7908, 040 – 836 4226